

analyse jeugdaanpak Nederlandse Antillen

een overzicht van de verschillende inhoudelijke en financiële
initiatieven binnen het jeugdbeleidskader op de Nederlandse Antillen

Curaçao, oktober 2004

Federatie Antilliaanse Jeugdzorg

Inhoud

Inleiding	5
Werkwijze	6
Aandacht voor de jeugd: alle plannen op een rijtje	
<i>Inleiding</i>	8
<i>Aanpak overheid Nederlandse Antillen</i>	8
<i>Aanpak eilandelijke overheden</i>	9
<i>Jeugdontwikkelingsprogramma EU</i>	11
<i>NGO programma's</i>	13
<i>Particuliere fondsen</i>	15
Analyse (jeugd)aanbod per eiland	
<i>Curaçao</i>	17
<i>Bonaire</i>	18
<i>St. Maarten</i>	20
<i>St. Eustatius</i>	21
<i>Saba</i>	23
Conclusies en aanbevelingen	25
Bijlage 1: overzicht geraadpleegde rapporten	29
Bijlage 2: overzicht financierders inclusief aanvraagprocedures	33
Bijlage 3: overzicht inhoud en financiering jeugd aanpak per eiland	39
Bijlage 4: overzicht geraadpleegde organisaties en contactpersonen .	57

Inleiding

Op de Antillen staat de ontwikkeling van kinderen en jongeren volop in de belangstelling. Gekeken naar bijvoorbeeld het hoge school drop-out percentage van jongeren, de hoge jeugdwerkloosheid, het hoge percentage tienerzwangerschappen en de grote hoeveelheid jongeren die met drugs en/of criminaliteit in aanraking komt, is dat makkelijk verklaarbaar.

De vele initiatieven die genomen worden om deze situatie te veranderen komen vanuit zeer diverse invalshoeken. Soms betreft het specifieke jeugdprogramma's, in andere gevallen gaat het om algemene ontwikkelingsprogramma's waarin kinderen en jongeren als een van de doelgroepen wel expliciet de aandacht krijgen.

Gelet op de ernst van de situatie van bepaalde groepen jongeren is een brede aanpak toe te juichen. Echter het verschil maar ook de relatie tussen de verschillende initiatieven blijkt in de praktijk voor betrokkenen niet altijd even duidelijk te zijn. Daarnaast is het, om de doelgroep optimaal van alle initiatieven te laten profiteren, van belang dat elke vorm van overlap, inefficiënte besteding van middelen en onvoldoende afstemming en samenwerking voorkomen dient te worden.

Als koepelorganisatie van vele jeugdinstituten op alle eilanden van de Antillen wil de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (FAJ) hier graag een ondersteunende rol bij vervullen. FAJ heeft het initiatief genomen de (jeugd)ontwikkelingsprogramma's op een rijtje te zetten en per eiland de concrete inhoud voor de doelgroep jongeren te analyseren en in beeld te brengen. Tussen de programma's wordt zo veel mogelijk zowel een inhoudelijke als financiële relatie gelegd en worden raakvlakken, overlap en lacunes gesignaleerd.

De analyse en de hieruit te trekken conclusies en aanbevelingen worden gebruikt als naslagwerk, om overheden, het jeugdveld en fondsen te informeren over de programma's en zo een bijdrage te leveren aan een meer integrale aanpak en het stellen van beleids- en financiële prioriteiten te vergemakkelijken.

Werkwijze

Een belangrijk gedeelte van de analyse bestaat uit deskresearch. Relevante rapporten zijn verzameld, bestudeerd en naast elkaar gelegd. Voor een overzicht van de geraadpleegde rapporten wordt verwezen naar bijlage 1.

Op basis van deze informatie is gestart met het geven van een korte algemene omschrijving van de verschillende activiteiten zoals vanuit landelijke overheid, eilandelijke overheden, Europese Unie, NGO platforms en particuliere sector worden ondernomen voor de doelgroep kinderen en jongeren.

Vervolgens is het concrete activiteitenaanbod per eiland schematisch in beeld gebracht. Daarbij is een onderscheid gemaakt in 5 organisatie-/financieringsbronnen:

- landelijke overheid Nederlandse Antillen
- eilandelijke overheden
- Europese Unie / SNAYDP
- NGO platforms / AMFO / Nederlandse ontwikkelingsgelden
- particuliere fondsen

Bij de laatste organisatie- / financieringsbron dient de kanttekening gemaakt te worden dat het onmogelijk is hier alle particuliere fondsen te betrekken die op de Antillen activiteiten voor kinderen en jongeren financieren. Gekozen is uiteindelijk voor het in beeld brengen van de belangrijkste en bekendste fondsen: Stichting SkaN Fonds, het Oranjefonds, het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Jeugdfonds Nederlandse Antillen. Aangezien JENA bovendien als intermediaire fondsenorganisatie voor een aantal particuliere fondsen in Nederland optreedt kan gesteld worden dat hiermee een acceptabel overzicht van de particuliere bestedingen op de Nederlandse Antillen gerealiseerd wordt.

Voor de volledigheid is een overzicht met contactinformatie van de verschillende financierders + aanvraagprocedures opgenomen in bijlage 2.

Voor wat betreft de inhoud van het jeugdaanbod per eiland is een onderverdeling gemaakt in de volgende (sub)sectoren:

- sociaal-culturele vorming
 - *bibliotheekwerk*
 - *naschoolse opvang*
 - *voorschoolse opvang*
 - *geüniformeerd jeugdwerk*
 - *wijkgerichte aanpak*
 - *sport*
 - *cultuur*
 - *diversen sociaal-cultureel*

- onderwijs / educatie
 - *onderwijs regulier*
 - *probleem / achterstandsbestrijding*

- sociaal-economische perspectieven
 - *tweede kans / aanpak drop-outs*
 - *resocialisatie*

- zorg / hulpverlening
 - *opvoedingsondersteuning*
 - *maatschappelijke opvang*
 - *ambulante jeugdhulpverlening*
 - *residentiële jeugdhulpverlening*

De schematische weergave van dit overzicht per eiland is terug te vinden in bijlage 3.

Op basis van alle bevindingen is een aantal conclusies getrokken en zijn aanbevelingen geformuleerd.

Om te checken of de opgenomen gegevens en interpretaties correct zijn en om zoveel mogelijk draagvlak te realiseren voor dit overzichtsrapport is vervolgens op alle eilanden met een aantal sleutelfiguren een gesprek aangegaan. In bijlage 4 is een overzicht terug te vinden van alle organisaties en personen die hierbij zijn betrokken. De door deze personen gemaakte opmerkingen en suggesties zijn verwerkt in het eindrapport.

Aandacht voor jeugd: alle plannen op een rijtje

Inleiding

In dit gedeelte van het rapport is een algemene omschrijving terug te vinden van de aanpak die respectievelijk landelijke overheid, eilandelijke overheden, Europese Unie, NGO-sector en particuliere jeugdsector voor kinderen en jongeren voorstaat. Het betreft in totaal 5 bronnen waar vanuit jeugdprogramma's en projecten worden uitgevoerd. Naast een inhoudelijke toelichting zal hieronder ook ingegaan worden op de financieringsbronnen.

Aanpak overheid Nederlandse Antillen

De belangrijkste rol die de landelijke overheid van de Nederlandse Antillen vervult ten opzichte van jeugdaangelegenheden ligt in de randvoorwaardelijke sfeer. Het gaat dan met name om het voorbereiden en invoeren van noodzakelijke wet- en regelgeving. Binnen dit kader is de verantwoordelijke overheidsdienst, Directie Jeugd- en Jongerenontwikkeling, momenteel bezig met het treffen van voorbereidingen voor de invoering van een Wet op de Jeugdzorg¹ en het invoeren van Handhavend Toezicht Jeugd en Jongeren². In de Wet op de Jeugdzorg wordt vastgelegd wat er minimaal aan (jeugd)voorzieningen op de Antillen aanwezig zou moeten zijn. Het Handhavend Toezicht Jeugd en Jongeren is een initiatief om de uitvoering van het Verdrag van de Rechten van het Kind te monitoren en controleren. Dit Verdrag is door de Antillen geratificeerd in 1998.

In de randvoorwaardelijk sfeer ligt ook het verzamelen van relevante onderzoeksgegevens, zoals de Jeugdmonitor³.

Door de in juni 2004 geïnstalleerde nieuwe landsregering is een urgentieprogramma opgesteld waarin Sociale Dienstplicht⁴ voor jongeren van 16 tot 24 jaar is opgenomen. Binnen de Sociale Dienstplicht worden alle jongeren, die binnen deze leeftijdscategorie vallen en geen reguliere schoolopleiding volgen of minimaal 20 uur werken, verplicht sociale dienstverlening te verrichten en/of een alternatief educatief programma te volgen. De uitvoeringsstructuur is nog niet vormgegeven, naar verwachting zal in 2005 met de uitvoering worden gestart. De directie Jeugd en Jongerenontwikkeling vervult hierbij de superviserende rol, per eiland worden een uitvoeringsorganisatie aangewezen.

¹ *Concept Beleidskader Landsverordening op de Jeugdzorg, Directie Jeugd en Jongeren, 2003*

² *Startnotitie Handhavend Toezicht Jeugd en Jongeren, Directie Jeugd en Jongeren, maart 2003*

³ *Jeugdmonitor Nederlandse Antillen 2002 – 2003, Directie Jeugd- en Jongerenontwikkeling*

⁴ *Omayra Leeflang, Sociale Dienstplicht; van kansarm tot –rijk, mei 2004*

Hoewel het geen primaire taak van de landelijke overheid is om in uitvoerende zin met projecten op eilandelijk niveau bezig te zijn gebeurt dat in de praktijk wel. Dat heeft voornamelijk te maken met beschikbare geldstromen. De Nederlandse overheid heeft er tot nu toe steeds voor gekozen ontwikkelingsgelden op landelijk niveau in te zetten. Anticiperend op de problematische situatie waarin vele Antilliaanse jongeren zich zowel op de Antillen als in Nederland bevinden heeft de Nederlandse overheid in 2000 extra ontwikkelingsgelden ter beschikking gesteld. Daarmee is het Urgentieprogramma Jeugd en Jongeren⁵ gefinancierd. Dit programma is opgedeeld in 3 subprogramma's: preventie, tweede kans en resocialisatie.

Op alle eilanden zijn projecten uitgevoerd. Omdat de uitvoering van het programma niet op alle eilanden synchroon heeft gelopen heeft het oorspronkelijk 2-jarige programma een langere looptijd gekregen en worden in 2005 de laatste onderdelen afgerond.

Tot slot wordt op reguliere basis door de landelijke overheid een aantal jeugdvoorzieningen gefinancierd en in stand gehouden die een landelijk bereik hebben. Het betreft dan voornamelijk (semi) justitiële voorzieningen zoals Gouvernementsopvoedingsgesticht (GOG), Reclassering, Gezinsvoogdij en Voogdijraad.

Opvallend hierbij is het grote verschil in subsidiebedragen binnen de residentiële hulpverlening en justitiële opvang delinquenten. Waar door de landelijke overheid voor de gevangenis een bedrag van Naf. 300,- per gedetineerde per dag ter beschikking gesteld wordt, geldt voor de residentiële zorg een bedrag van Naf. 36,- per dag, tegenover een bedrag van Naf. 50,- vanuit bijvoorbeeld de eilandelijke overheid op Curaçao. De landelijke overheid bekostigt plaatsen die bezet worden door jongeren die via justitiële weg (OTS) zijn geplaatst, de eilandelijk overheid bekostigt plaatsen die bezet zijn door jongeren die via de jeugdhulpverlenings instanties geplaatst worden. Natuurlijk is een verschil in kostprijs tussen beide opvangsoorten te verklaren, maar desalnietemin blijkt de residentiële jeugdzorg nauwelijks te exploiteren met dit bedrag. Door de residentiële instellingen zelf wordt een bedrag van Naf. 80,- per dag per pupil als noodzakelijk genoemd.

Aanpak eilandelijke overheden

In de Eilanden Regeling Nederlandse Antillen (ERNA) is vastgelegd dat jeugdbeleid een eilandelijke aangelegenheid is. Of er gewerkt wordt met een al dan niet vastgesteld jeugdbeleidsplan varieert per eiland. Ook het draagvlak voor en de mate waarin gebruik gemaakt wordt van een jeugdbeleidsplan varieert.

Op Curaçao wordt sinds 1992 met een jeugdbeleidsplan gewerkt. De verantwoordelijke eilandsdienst Cultuur en Educatie heeft in

⁵ Urgentieprogramma Jeugd en Jongeren, Taskforce Antilliaanse Jongeren, 2000

samenwerking met FAJ een concept beleidsplan voor de periode 2004 tot 2007 geformuleerd. Dit plan wordt in de periode juni t/m oktober 2004 met de Raad voor Integraal Jeugdbeleid, jeugdorganisaties uit het veld en het Bestuurscollege besproken. Naar alle waarschijnlijkheid wordt het plan najaar 2004 officieel vastgesteld.

Op Bonaire heeft de Stuurgroep Jeugdbeleid eveneens in 1999 een jeugdbeleidsplan voor de periode 1999 – 2003 vastgesteld. Dit beleidsplan is in 2003 door de Stuurgroep geëvalueerd en geconstateerd is dat nog niet alle geformuleerde doelstellingen zijn gehaald. Er is besloten geen nieuw beleidsplan te formuleren aangezien het oude beleidsplan prima bruikbaar is voor de komende jaren. Wel is gekozen voor een aanpassing van de samenstelling van de Stuurgroep in de vorm van een uitbreiding van het aantal vertegenwoordigers uit het jeugd-NGO-veld. Dit voorstel ligt nog ter besluitvorming bij het Bestuurscollege.

Op St. Maarten is in 2000 door de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg in samenwerking met een aantal organisaties uit het veld een concept jeugdbeleidsplan geformuleerd. Dit plan is echter nooit door de overheid geaccordeerd en ook niet als beleidsdocument gebruikt. Naast dit NGO-document is door de eilandelijke overheid een algemeen welzijnsbeleids-rapport met jeugd als belangrijke doelgroep geschreven.⁶ Ook dit rapport is niet officieel door de overheid aangenomen.

Verder is in 2002, ter voorbereiding op de nieuwe NGO-subsidiestructuur, door het eilandgebied St. Maarten samen met het NGO-platform (Sunfed) een meerjaren sociaal ontwikkelingsplan geformuleerd. Dit rapport is bekend onder de afkorting MISOP⁷. Momenteel is de eilandelijke overheid met de Youth Council bezig een nieuw plan voor te bereiden. Youth Council organiseert discussiesessies in de maanden mei t/m juli 2004 over thematische aan het jeugdbeleid gerelateerde onderwerpen: onderwijs / educatie, werkgelegenheid, gezondheid, gelijkheid en culturele diversiteit, duurzame ontwikkeling en armoedebestrijding, democratie en participatie in de gemeenschap. Deze bijeenkomsten staan open voor (jeugd)organisaties en geïnteresseerde individuen. In oktober 2004 wordt een youth summit georganiseerd. Op basis van alle bestaande documenten en de uitkomsten uit de themabijeenkomsten wordt met vertegenwoordigers uit het veld gewerkt aan een nieuw jeugdbeleidsplan.

Voor St. Eustatius is in 1999 door de toenmalige Taskforce Antilliaanse Jongeren een beleidsplan geschreven voor de periode 1999 – 2001. Hoewel dit plan wel als achtergrondinformatie is gebruikt is het nooit door de eilandelijke overheid geaccordeerd. Door de eilandelijke dienst recreatie en cultuur wordt momenteel gewerkt aan de voorbereidingen voor een nieuw jeugdbeleidsplan. Verwacht wordt dat dit plan najaar 2004 vastgesteld kan worden.

⁶ *The Child & Youth Policy Framework (onderdeel welzijnsbeleid St. Maarten)*

⁷ *Multi-Annual Integral Social Development Policy Plan of St. Martin; 2002 and beyond*

In Saba dateert het laatste jeugdbeleidsplan van 1998. In de tussentijd zijn wel enkele beleidsbesluiten ten aanzien van jeugd genomen, die zijn echter niet vastgelegd in een jeugdbeleidsplan.

De eilandelijke overheid is de voor de hand liggende financierder van reguliere jeugdgerelateerde voorzieningen op eilandelijk niveau. In de praktijk blijken op de meeste eilanden duidelijke, bruikbare en actuele beleidsuitgangspunten gemist te worden. Ook daar waar weliswaar jeugdbeleidsplannen bestaan wordt niet altijd even optimaal gebruik gemaakt van deze plannen. Zo is er bijvoorbeeld vaak geen sprake van een duidelijke vertaling van beleidsuitgangspunten naar producten in subsidiecontracten. Vanwege de precare financiële situatie bevatten de subsidiecontracten meestal enkel de basisactiviteiten van instellingen waardoor er weinig ruimte is voor bijvoorbeeld experimenten, vernieuwing en deskundigheidsbevordering.

Jeugdontwikkelingsprogramma EU

Inspelend op subsidiemogelijkheden vanuit de Europese Unie heeft de Antilliaanse Dienst voor Ontwikkelingssamenwerking in 1998 (destijds nog Departement van Ontwikkelingssamenwerking geheten) het initiatief genomen voor het formuleren van het Netherlands Antilles Youth Development Programme (NAYDP)⁸. Dit programma is door EU consultants opgesteld in de periode 1998 - 2000, in samenwerking en overleg met diverse lokale organisaties. In juli 2000 is het conceptplan gereedgekomen. Na diverse aanpassingen is het uiteindelijk in november 2001 onder de naam Support to the Netherlands Antilles Youth Development Program (SNAYDP) aan de EU ter financiering aangeboden en vervolgens in 2003 door de EU geakkordeerd. Conform Europese normen zijn openbare aanbestedingen gehouden voor de uitvoering en invulling van het programma. De uitvoering is gegund aan het Duitse bureau GOPA Worldwide consultants, dat begin 2004 met uitvoeringswerkzaamheden is gestart.

Het SNAYDP kent een eigen organisatiestructuur in de vorm van een Program Management Unit (PMU) op landelijk niveau. Binnen het PMU is in 5 functies voorzien:

- chief technical advisor;
- programme manager;
- financial and administrative officer;
- micro-enterprise facilitator;
- youth officer.

Met uitzondering van de local youth officer(s) worden alle functies ingevuld door consultants, bekostigd door de EU. De eigen inbreng van de Antilliaanse overheid bestaat uit het voordragen van local youth officer(s). Het SNAYDP is een Antilliaans programma, alle

⁸ *Netherlands Antilles Youth Development Programme, Brussel, 2000*

eilanden zullen erbij worden betrokken. Op eilandelijk niveau worden geen aparte organisatiestructuren in het leven geroepen, maar wordt door de overheid wel een lokale youth officer aangewezen die een coördinerende rol vervult en aanspreekpunt is voor de PMU.

De algemene doelstelling van het programma is een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de integratiemogelijkheden van jongeren in zowel de economische als sociaal-culturele sector. Daarbij wordt prioriteit gegeven aan jongeren van 16 – 24 jaar die zich in een risico- dan wel achterstandssituatie bevinden. Binnen het programma wordt daarom specifiek aandacht besteed aan het aanbieden van beroeps- en arbeidsmarkttoeleidende trajecten plus de ondersteuning en stimulering van kleinschalige economische initiatieven.

De concretisering van de invulling zal, in overleg met betrokkenen op alle eilanden, medio 2004 gebeuren.

Binnen het SNAYDP is vanuit de EU een bedrag van 4,5 miljoen Euro voor een periode van 4 jaar ter beschikking gesteld. Tegen de huidige koers betekent dat een bedrag van bijna 2,5 miljoen Antilliaanse guldens per jaar voor de duur van het programma.

Van dit bedrag is ongeveer 25% (Naf. 600.000,00 per uitvoeringsjaar) bestemd voor overheadkosten. Daarmee worden de uitvoeringskosten van het Programme Management Unit (salaris, kantoor- en reiskosten, etc.) betaald. Daarnaast is een vergelijkbaar bedrag van ongeveer Naf. 600.000,00 op jaarbasis bestemd voor een fonds waaruit leningen voor kleinschalige economische bedrijven verstrekt kunnen worden. Met de resterende ruim 5 miljoen Antilliaanse guldens (voor de totale periode van 4 jaar) wordt de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van de volgende activiteiten bekostigd:

a. versterken technische capaciteit van personen en organisaties actief binnen jeugdontwikkelingsprojecten en programma's

- trainingen op het gebied van programma management, beleidsmonitoring en het formuleren van meetbare indicatoren ten behoeve van evaluaties;
- ondersteuning en mobilisering van NGO's die betrokken zijn bij jeugdontwikkelingsprogramma's op de Antillen;
- het ontwikkelen van een systematisch monitoring- en evaluatieprogramma gebaseerd op vastgestelde en meetbare indicatoren;

b. (kwaliteitsverbetering) van het aanbod gericht op sociaal-economische integratie van jongeren in een achterstandssituatie

- verbetering en uitbreiding van de arbeidstoeleidende activiteiten voor jongeren;
- ondersteuning jongeren bij het opstarten van kleinschalige economische activiteiten;
- identificatie van mogelijkheden voor pilot- en samenwerkingsprojecten

Opgemerkt dient te worden dat het SNAYDP een medefinancieringsprogramma is. Naast de personele inzet vanuit de Antillen in de Programme Management Unit voor de youth officer(s) geldt in principe bij elke (trainings)activiteit een eigen bijdrage volgens het 75% / 25% principe. Oftewel, 75% van de kosten voor dit type activiteiten binnen het programma wordt door de EU gedragen, 25% dient door de begunstigde organisaties zelf ingebracht te worden.

Gedurende de opstartfase van het programma zal een voorstel gedaan worden voor een flexibele verdeling van het totale budget per eiland. Afhankelijk van de ontwikkelingen in de praktijk kan deze verdeelsleutel aangepast worden.

Het raamwerk van het SNAYDP is klaar, de concretisering van de activiteiten en de specifieke keuzes voor uitvoeringsorganisaties dienen echter nog gemaakt te worden. Dat zal in de 1^e fase van het programma gebeuren door de Programme Management Unit. Potentiële uitvoerders worden door de PMU geïdentificeerd en benaderd. Er is dus geen sprake van een structuur waarbij organisaties subsidie kunnen aanvragen.

NGO-programma's

Naast de overheden en de Europese Unie zijn de Nederlandse ontwikkelingsgelden een belangrijke financieringsbron voor de (jeugd) sector op de Antillen. De organisatie- en subsidiestructuur van deze gelden is de afgelopen jaren ingrijpend veranderd. Met de notitie "Toekomst in samenwerking"⁹ is hiervoor in 1999 het startsein gegeven.

Waar voorheen de verdelingsrol toebedeeld was aan Reda Social en Sede Antias is in de nieuwe structuur gekozen voor één donororganisatie op de Antillen, de Antilliaanse Mede-Financierings Organisatie (AMFO) die de ontwikkelingsgelden vanuit Nederland beschikbaar stelt aan projecten gericht op sociale ontwikkeling. Waar in het verleden vooral op projectmatige basis gewerkt werd, wordt binnen de nieuwe structuur de voorkeur gegeven aan een programmatische aanpak. Op verzoek van Nederland zijn op alle eilanden NGO-platforms in het leven geroepen die als aanspreekpunt voor sociale ontwikkelingsprogramma's gelden en een centrale rol vervullen bij het formuleren van programma's en het adviseren / beoordelen van subsidieaanvragen.

Sede Antias is na de structuurwijziging niet meer operationeel. Reda Social is zonder Nederlandse ontwikkelingsgelden blijven functioneren en heeft zich gespecialiseerd op het gebied van armoedebestrijding. Zeer recentelijk is aan Reda hiervoor, buiten de reguliere ontwikkelingsgelden om, door Nederland financiële ondersteuning toegezegd. Reda Social zal met deze gelden (Naf 5.000.000,-) o.a.

⁹ *Toekomst in samenwerking, Nota Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties, juni 1999*

projecten gericht op verbeteren huisvesting, infrastructuur en veiligheid op wijkniveau financieren.

Binnen de nieuwe structuur van de Nederlandse ontwikkelingsgelden is op alle eilanden een NGO-platform opgericht als legale vertegenwoordiger van de Niet-Gouvernementele Organisaties, die ook als zodanig zijn erkend door de lokale overheden. Per eiland is er een NGO-programma geformuleerd waarin de prioriteiten op het gebied van sociale ontwikkeling zijn verwoord.

De daadwerkelijke implementering van de nieuwe structuur heeft erg lang op zich laten wachten, met als gevolg dat er in de jaren 2002 en 2003 geen ontwikkelingsgelden ingezet konden worden. Vanaf 2004 is dat wel het geval.

Aangezien jeugd binnen alle NGO-programma's een van de prioritaire doelgroepen is worden de activiteiten voor deze doelgroep uit deze programma's in dit analyse rapport meegenomen.

Door Nederland wordt jaarlijks een bedrag van 9,5 miljoen Euro aan de AMFO ter beschikking gesteld. Dit bedrag, omgerekend ongeveer 21 miljoen Antilliaanse guldens, moet binnen het jaar waarin het ter beschikking is gesteld ook besteed worden. Gelden die niet gebruikt worden vloeien terug naar Nederland. Van de 21 miljoen Antilliaanse gulden mag ongeveer 10% op jaarbasis gebruikt worden voor overheadkosten oftewel de kantoorkosten van AMFO en de eilandelijke NGO-platform kantoren. Door Nederland is (beperkte) co-financiering vanuit de Antillen als voorwaarde gesteld. Daaraan wordt in 2004 en 2005 voldaan door de landelijke overheid in de vorm van een bedrag van Naf. 360.000,- voor operatiekosten van het AMFO en de NGO-kantoren. Vanaf 2006 dienen de eilandelijke overheden deze co-financiering voor hun rekening te nemen.

De binnen het AMFO budget jaarlijks resterende ruim ongeveer 15 miljoen Antilliaanse gulden worden op alle eilanden van de Antillen ingezet op projecten die passen in de door de NGO-platforms vastgestelde welzijnsprogramma's. Een overzicht van de hoofdlijnen van deze eilandelijke programma's is terug te vinden in het volgende hoofdstuk waar een situatieschets per eiland wordt gegeven.

Op voorwaarde dat projecten passen binnen de respectievelijke eilandelijke NGO programma's, kunnen NGO's hun projectplannen via het eilandelijke NGO-platform of rechtstreeks bij het AMFO ter financiering indienen. Daarvoor dienen zij gebruik te maken van een standaard aanvraagformulier.

Het totale jaarlijkse budget is als volgt verdeeld over de eilanden:

• Curaçao	57,5 %	(Naf. 8.220.000,-)
• Bonaire	10,3 %	(Naf. 1.476.500,-)
• St. Maarten	20,2 %	(Naf. 2.885.200,-)
• St. Eustatius	6,1 %	(Naf. 873.700,-)
• Saba	5,9 %	(Naf. 841.000,-)

Per eiland is vervolgens het budget weer verdeeld over de inhoudelijke prioriteiten. Curaçao, St. Eustatius en Saba hebben jeugd expliciet prioriteit gegeven, Bonaire en St. Maarten hebben niet voor een sectorale aanpak gekozen en geven in zijn algemeenheid prioriteit aan kwetsbare doelgroepen. Gemiddeld genomen kan de inschatting gemaakt worden dat ongeveer 25% van het totale NGO budget naar jeugdgerelateerde projecten vloeit.

Particuliere fondsen

Zoals reeds eerder in dit rapport gesteld zijn er verschillende particuliere, voornamelijk vanuit Nederland afkomstige fondsen, die gelden inzetten op projecten voor kinderen en jongeren op de Antillen. De inzet vanuit particuliere fondsen gebeurt bijna altijd projectmatig en op incidentele basis. Exploitatiekosten komen zelden voor financiering in aanmerking, met uitzondering van pilotprojecten waarbij duidelijk is aangetoond dat continuering na de pilotperiode op de een of andere manier gegaran-deerd is.

Naast een paar relatief grotere fondsen zijn er veel kleinere fondsen die incidenteel projecten op de Antillen financieren. Het is onmogelijk in deze analyse alle particuliere fondsen te behandelen. Wel aan bod komen de Stichting SKaN Fonds, het Oranjefonds, het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Jeugdfonds Nederlandse Antillen.

Het *SKaN Fonds* is een Nederlands fonds dat rechtstreeks subsidie verstrekt aan projecten van o.a. Antilliaanse organisaties die aansluiten op hun doelstellingen. In 2002 heeft SKaN voor een totaal bedrag van ruim Naf. 350.000,- in projecten op de Nederlandse Antillen geïnvesteerd. Het betreft voornamelijk versterking wijkbeheer, institutionele ondersteuning binnen de sector sociaal-cultureel werk, zoals aanschaf inventaris, renovatie en inrichting jeugd/wijk faciliteiten.

Het *Oranjefonds* is eveneens een Nederlandse particuliere financierder, die net als SKaN rechtstreeks met Antilliaanse NGO's in contact treedt. In 2002 is het Juliana Welzijnsfonds in het Oranjefonds geïntegreerd. Dat jaar is door het Oranjefonds een totaal bedrag van ongeveer Naf 300.000,- aan projecten op de Antilliaanse eilanden besteed, voornamelijk aan projecten op het gebied van opvoedingsondersteuning, renovatie- en inrichting gebouwen en transportmiddelen.

Om de afstemming van gelden van het Oranjefonds en SKaN Fonds voor projecten op de Antillen te bevorderen is er onlangs op Curaçao een nieuwe stichting in het leven geroepen: Fundashon Era Nobo.

Anders dan de hierboven genoemde fondsen, die zich meer algemeen op welzijnsverbetering richten, richt het *Prins Bernhard Cultuurfonds* zich expliciet op cultuurprojecten in de breedste zin van het woord. Daarbij geldt een veelvoud aan doelgroepen, waarvan kinderen en jongeren er één zijn. Het Prins Bernhard Cultuurfonds is ook

een Nederlands fonds, dat echter wel een eigen afdeling heeft op de Antillen. In 2002 heeft deze fondsenorganisatie in totaal ongeveer Naf. 700.000,-- toegekend aan projecten op de Antillen. Ongeveer 25% (\pm 175.000,--) van deze projecten had expliciet kinderen en/of jongeren als doelgroep. De toekenningen variëren van educatieve theaterproducties, kunstworkshops, aanschaf muziekinstrumenten tot leesbevorderende activiteiten.

Het laatste in deze analyse behandelde particuliere fonds is *Jeugdfonds Nederlandse Antillen*. Zoals de naam al zegt, geen Nederlandse maar een Antilliaanse organisatie. Behalve dat JENA uit fondsenwerving verkregen eigen middelen inzet op jeugd- en jongerenprojecten op de Antillen, fungeert JENA ook als intermediaire organisatie voor een aantal Nederlandse fondsen zoals: Stichting Kinderpostzegels Nederland, Jantje Beton, Zonnige Jeugd, Stichting Doen, Madurodam Steunfonds, etc.. In 2002 is via JENA een bedrag van ongeveer Naf. 450.000,-- naar projecten in het jeugdveld gegaan.

Hoewel organisaties bij JENA individuele projectaanvragen kunnen indienen kiest JENA de laatste jaren steeds meer voor een programmatische aanpak. Daarin werkt JENA nauw samen met de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (FAJ). Als koepelorganisatie van vele jeugdinstanties op de Nederlandse Antillen vervult de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (FAJ) al ruim 50 jaar een coördinerende rol binnen de jeugdsector. Vanuit een intermediaire rol ondersteunt FAJ op alle eilanden de totstandkoming en formulering van jeugdbeleidsplannen, alsmede de vertaling van deze plannen in concrete activiteiten en projecten.

Het programma *Vorming + Perspectief*¹⁰ is het meest recente projectenprogramma van JENA / FAJ. Op basis van workshops, overleg met organisaties in het veld en afstemming op beleidsnota's en andere programma's is hierin een verzameling van ruim 50 projecten met kinderen en jongeren als doelgroep vastgelegd. De looptijd van dit programma is 2002 t/m 2004. Inhoudelijk zijn de projecten onderverdeeld in 4 subprogramma's:

- sociaal-culturele vorming;
- opvoedingsondersteuning;
- sociaal-economische perspectieven;
- upgradering jeugdinfrastructuur.

De tweede helft van 2004 wordt door JENA en FAJ een nieuw meerjaren uitvoeringsprogramma, ingaande 2005, voorbereid.

¹⁰ *Vorming + Perspectief; een projectenprogramma voor de Nederlandse Antillen voor kinderen en jongeren van 0 - 24, Curaçao, mei 2001*

Analyse (Jeugd)aanbod per eiland

Curaçao

Als grootste eiland van de Antillen kenmerkt Curaçao zich door het meest uitgebreide aanbod gericht op kinderen en jongeren. Zich landelijk oriënterende voorzieningen (zoals GOG, Voogdijraad, FAJ, fondsenorganisatie JENA) opereren veelal vanuit Curaçao. De exploitatiekosten van een paar, aan justitie relateerde, voorzieningen worden structureel vanuit het land gesubsidieerd zoals Gezinsvoogdij instelling, Reclassering en het GOG. Aangezien met de overheidssubsidie die deze voorzieningen ontvangen enkel basis exploitatiekosten gefinancierd kunnen worden, zien deze instellingen zich genoodzaakt voor activiteiten gericht op vernieuwing, deskundigheidsbevordering, renovatie, etc., additionele projectgelden te genereren.

Projectmatig zijn op landsniveau in het kader van het Urgentieprogramma Jeugd en Jongeren de afgelopen jaren enkele projecten uitgevoerd. Dit programma is afgerond op Curaçao. De meeste projecten zijn afgelopen. Enkele projecten zijn wel door het eilandgebied overgenomen en worden nu op structurele basis gecontinueerd. Het naschoolse opvangproject voor kinderen in het basisonderwijs Mas Skol is geïntegreerd met het reeds bestaande eilandelijke aanbod tot één totaal aanbod onder de naam Fundashon Desaroyo i Progreso. De ambulante drugshulpverlening uit het Urgentieprogramma is in beperkte vorm opgenomen in het reguliere aanbod van FMA en sommige van de binnen het Urgentieprogramma gestarte arbeidsmarkttoeleidende trajecten maken nu onderdeel uit van het reguliere aanbod van FEFFIK.

Veruit de meeste reguliere op jeugd gerichte voorzieningen worden door het eilandgebied bekostigd. Het totale door het eilandgebied ingezette bedrag voor deze doelgroep bedraagt ongeveer Naf. 40.000.000,-- op jaarbasis. Ruim 40% van deze gelden wordt ingezet op sociaal-cultureel werk, cultuur en sport via zorgcontracten met: JCC (geüniformeerd jeugdwerk), Kampeercentrum Brakkeput, Openbare Bibliotheek, Fesebako (buurthuiswerk), Kas di Kultura (culturele activiteiten), Sedreko (sport) en FAJ.

Op het gebied van educatie wordt jaarlijks ongeveer Naf. 11.500.000,-- ingezet voor de exploitatiekosten van Fundashon Desaroyo i Progreso (naschoolse opvang), FEFFIK (volwasseneneducatie), Pro Alfa (alfabetisering), Coördinatie-centrum Kinder- en Jeugdopvang (instelling voor de verdeling van subsidies crèches over ouders met kinderen van 0 – 4 jaar), SIFMA (deskundigheids-bevordering crècheleidsters) en stichting Mangusa (opvang + educatie op Band' abou).

Voor de sector jeugdzorg en –hulpverlening heeft de eilandelijke overheid jaarlijks een bedrag van ongeveer Naf. 11.000.000,- over. Daarvan wordt ambulante en residentiële jeugdhulpverlening (5 internaten) bekostigd, consultatiebureau's en de afdeling jeugdgezondheidszorg binnen de GGD.

Bij zowel AMFO als de particuliere fondsen zijn met name projecten gericht op sociaal-culturele en educatieve vorming populair. De gerichtheid van de EU/NAYDP op arbeidsmarkttoeleiding en sociaal-economische ontwikkeling is reeds genoemd.

Het totale aanbod op Curaçao analyserend, valt een aantal dingen op:

- de naschoolse opvang richt zich expliciet op kinderen in de basisschoolleeftijd; naschools aanbod aan jongeren van 12 – 18 jaar ontbreekt;
- het buurthuiswerk functioneert niet optimaal, de inzet blijft beperkt tot het invullen van beheers- en onderhoudstaken van de centra.
- binnen reguliere subsidiecontracten (zowel landelijk als eilandelijk) is nauwelijks tot geen financiële ruimte voor activiteiten gericht op vernieuwing, ontwikkeling en deskundigheidsbevordering, terwijl daaraan wel grote behoefte is;
- er is slechts in zeer beperkte mate voorzien in residentiële opvang voor jongens ouder dan 12 jaar;
- hoewel het opzetten van een Advies en Meldpunt Kindermishandeling een groot draagvlak in het veld geniet, is het nog niet gelukt financiering hiervoor te verkrijgen;
- er is een grote behoefte aan alternatieve arbeidstoeleidende trajecten, bij voorkeur met individuele begeleidingsmogelijkheden;
- het aanbod ambulante (jeugd)hulpverlening is niet optimaal, zo ontbreekt er bijvoorbeeld een aanbod algemeen maatschappelijk werk evenals de invulling van de pleegzorgfunctie.
- er is een breed aanbod opvoedingsondersteuning bij diverse instellingen aanwezig, optimalisering door middel van meer samenwerking en afstemming is gewenst.

Bonaire

Op het eiland Bonaire opereren 2 instellingen die vanuit het land gefinancierd worden: Gezinsvoogij instelling en Reclassering. Daarnaast krijgt de enige residentiële jeugdopvang die Bonaire kent een bedrag van Naf. 36,- per kind per dag uitgekeerd vanuit de landelijke overheid voor die kinderen die door justitie uit huis geplaatst worden. Deze stichting krijgt aanvullend ook van uit de eilandelijke overheid exploitatiesubsidie toegekend, voor met name crisisopvang.

Op eilandelijk niveau is op Bonaire, binnen de beperkte mogelijkheden die er zijn, sprake van een behoorlijk evenwichtig aanbod. In totaal wordt er vanuit de sectoren sociale zaken en educatie respectievelijk ongeveer 1,5 miljoen en 1 miljoen Antilliaanse guldens op jaarbasis

ingezet. Daarmee worden op sociaal-cultureel gebied 2 kindercrèches, buurthuiswerk (FESBO) en jeugdparticipatie (FAJ) gesubsidieerd. Binnen dit totale budget is tevens geld gereserveerd op de begroting voor de invoering van kwaliteitscriteria binnen de voorschoolse educatie en een aanpassing van de subsidiesystematiek. Opvoedingsondersteuning wordt op Bonaire leeftijdsgewijs aangeboden, voor de groep 0 – 6 jarigen is Sebiki verantwoordelijk, voor de groep 6 – 12 jarigen is subsidie op de begroting gereserveerd, maar is nog niet vastgesteld met welke instelling een subsidiecontract aangegaan zal worden, aan opvoedingsondersteuning voor 12 jarigen en ouder wordt door Jeugdhuis Jong Bonaire voor zover mogelijk voorzien.

Voor wat betreft naschoolse opvang is binnen Jeugdhuis Jong Bonaire voorzien in een behoorlijk goed uitgerust aanbod voor doelgroep 12 – 18 jarigen. De financiering van de naschoolse opvang voor 6 – 12 jarigen valt onder de sector educatie. Vanuit deze sector wordt tevens het 2^e kans onderwijs (Forma), sportactiviteiten en de Openbare Bibliotheek gesubsidieerd.

De Bonairiaanse overheid is sterk gericht op medefinanciering. De meeste instellingen hebben voor de uitvoering van hun activiteiten naast de overheidsgelden additionele middelen nodig. Daar staat tegenover dat de Bonairiaanse overheid, binnen de financiële mogelijkheden over het algemeen redelijk bereid is een project dat zijn succes in pilotvorm heeft bewezen over te nemen en daarvoor geld op de begroting te reserveren.

Het totaal analyserend kunnen, met name voor wat betreft de inhoud van het aanbod, de volgende conclusies voor Bonaire getrokken worden:

- er is op Bonaire sprake van een goed uitgerust aanbod naschoolse opvang voor alle leeftijdsgroepen; echter hoewel Jeugdhuis Jong Bonaire fysiek meer jongeren zou kunnen opvangen is dat door beperkte financiële middelen voor begeleiding niet mogelijk;
- de huidige financieringsstructuur voor residentiële jeugdzorginstellingen waarbij een bedrag per kind wordt uitgekeerd is niet optimaal voor een klein eiland als Bonaire; het is met deze structuur nagenoeg onmogelijk op verantwoorde wijze een dergelijke instelling te exploiteren;
- het aanbod ambulante jeugdhulpverlening is zeer beperkt;
- er is behoefte aan uitbreiding van het aanbod opvoedingsondersteuning, met name voor de doelgroep (ouders van) 12 – 18 jarigen;
- hoewel het hele jeugdveld op Bonaire de start van een Centraal Informatie- en Adviespunt Jeugdzorg Bonaire als prioriteit onderkent, is het tot op heden niet gelukt een dergelijke voorziening (financieel) van de grond te krijgen; inmiddels is wel een uitvoeringsstichting in oprichting en zal een subsidieaanvraag bij AMFO ingediend worden;

- het buurthuiswerk richt zich in belangrijke mate op beheer en exploitatie van de buurtcentra, er is behoefte aan optimalisering van het aanbod binnen de centra.

St. Maarten

Vergelijkbaar met Bonaire kent St. Maarten 2 door de landelijke overheid gefinancierde instellingen: Reclassering en Gezinsvoogdij instelling.

Vanuit het Urgentieprogramma zijn op St. Maarten 3 projecten gefinancierd: naschoolse opvang School Plus (bij Procom, No kidding with our kids en Belvedere Community Center en SIFMA voor deskundigheids-bevordering en begeleiding), tweede kans onderwijsproject Wave en de Schakelklas voor kinderen van immigranten die de taal onvoldoende beheersen om in het onderwijs in te kunnen stromen. De naschoolse opvang is na afloop van het urgentieprogramma geëvalueerd en in aangepaste vorm door de eilandelijke overheid overgenomen. Het project van Wave is gestopt en de Schakelklas is pas recentelijk gestart en kent zoals alle projecten binnen het Urgentieprogramma Jeugd en Jongeren een doorlooptijd van 2 jaar tot eind 2005.

Op eilandelijk niveau worden momenteel 4 instellingen voor naschoolse opvang gesubsidieerd (Belvedere Community Center, No Kidding with our Kids, Dutch Quarter Community Council en St. Maarten Youth Council Association. In al deze opvangvoorzieningen worden zowel kinderen vanuit de basisschool als het voortgezet onderwijs opgevangen. De overheid financiert maximaal 30% van de totale kosten, op basis van het principe dat de uitvoerende organisatie een eigen inbreng heeft en de gebruikers een eigen bijdrage betalen. Daarnaast financiert de lokale overheid op St. Maarten een organisatie voor opvoedingsondersteuning en deskundigheidsbevordering crèche/jeugdleiders (Sifma), Youth Community Centers, een stichting voor dans (Motiance), een arbeidsmarktgericht programma, interscholair programma's voor jongeren, etc.. De totale inzet op het gebied van sociaal-culturele ontwikkeling bedraagt ruim Naf. 500.000,--. Op het gebied van educatie (inclusief de financiering van het reguliere onderwijs) gaat het om een bedrag van meer dan 50 miljoen.

Voor gezondheidszorg wordt door het eilandgebied bijna 1 miljoen uitgetrokken. Daarmee wordt de reguliere jeugdgezondheidszorg gefinancierd, een babykliniek, een tandheelkundigplan voor kinderen en HIV/Aids gerelateerde jeugdprojecten.

Op St. Maarten valt op:

- dat het eiland, mede door het ontbreken van een actueel jeugdbeleidsplan, relatief weinig regulier gefinancierde jeugdfaciliteiten kent;

- dat de overheid zich in het kader subsidieverstrekking voornamelijk richt op onderwijs- en educatie georiënteerde activiteiten en instellingen;
- dat, met uitzondering van deskundigheidsbevordering, voorschoolse educatie door de overheid niet gesubsidieerd wordt;
- dat de eilandelijke overheid de binnen het Urgentieprogramma Jeugd en Jongeren opgezette naschoolse opvang voor kinderen van 4 -12 jaar en 13 – 18 jaar welliswaar gedeeltelijk heeft kunnen continueren, maar dat daarmee niet aan de totale behoefte aan naschoolse opvang is voldaan;
- dat St. Maarten geen regulier gefinancierde residentiële jeugdhulpverlening heeft;
- dat er momenteel weinig aanbod op het gebied van tweede kans onderwijs en arbeidsmarkttoeleiding is.

Dit maakt dat op St. Maarten, meer dan op de andere eilanden van de Antillen, de organisaties die zich richten op kinderen en jongeren afhankelijk zijn van vaak projectmatige, additionele financiering. Dat komt de continuïteit van activiteiten over het algemeen niet ten goede.

Het feit dat momenteel vanuit het bestuurscollege zelf de ontwikkeling van een nieuw jeugdbeleidsplan gestimuleerd wordt, kan mogelijk een omslag betekenen.

Een bijkomend probleem is het moeilijk kunnen realiseren van een goed opgezette vrijwilligersstructuur. Het gebruik maken van voornamelijk betaalde krachten is behoorlijk van invloed op de kostprijs van de meeste activiteiten. Met uitzondering van met name kerkelijke organisaties en serviceclubs, waar de inzet van vrijwilligers wel vorm heeft gekregen, blijkt het in de praktijk zeer moeilijk te zijn vrijwilligers te vinden. Het hoge kostenniveau op St. Maarten dwingt veel mensen vaak zelfs meer dan één betaalde baan te aanvaarden waardoor het praktisch gezien onmogelijk wordt naast betaald werk vrijwilligerswerk te verrichten.

St. Eustatius

Op St. Eustatius is geen landelijk gefinancierde (jeugd)instelling operationeel. Binnen het landelijk georganiseerde Urgentieprogramma Jeugd- en Jongeren is een structuur opgezet van naschoolse opvang voor kinderen van 4 – 18 jaar, verdeeld over 2 leeftijdsgroepen van 4-12 en 13 -18 jaar. Hoewel de looptijd van 2 jaar officieel is afgerond is er nog een behoorlijk budget over en is aangevraagd met deze gelden het programma te mogen continueren. Daar is nog geen antwoord op ontvangen. Vanuit particuliere fondsen zijn er wel aanvullende investeringen gepleegd op dit terrein. Verder is een aantal voor St. Eustatius belangrijke projecten niet subsidiabel gebleken binnen het Urgentieprogramma. Voor deze projecten (Tweede Kans onderwijs en Opvoedingsondersteuning)

zullen door de respectievelijke uitvoeringsorganisaties alsnog de financierings-mogelijkheden vanuit het SNAYDP en AMFO onderzocht worden.

Ook het eilandelijke aanbod is erg beperkt.

Door financiële beperkingen is er geen ruimte op de begroting gereserveerd voor de (gedeeltelijke) overname van de naschoolse opvang na afloop van het Urgentieprogramma Jeugd en Jongeren. Op sociaal-cultureel gebied spelen de gedeeltelijk door het eiland gesubsidieerde Openbare Bibliotheek, het Community Center (beheerd door Statia Social Welfare Organization) en de voorschoolse opvang (Buzy Bees / Youth Care Foundation) een centrale rol. Voor deze voorzieningen is door de overheid een bedrag van bijna Naf. 500.000,- begroot. Het huidige buurtcentrum wordt echter niet als ideaal ervaren door de geografische ligging en de beperkte gebruiksmogelijkheden. Aangezien er sprake is van enkel één grote ruimte zijn gemende doelgroepen en gezamenlijk gebruik door verschillende organisaties niet mogelijk. Vandaar dat de naschoolse opvang die momenteel van deze voorziening gebruik maakt graag een eigen faciliteit gerealiseerd zou willen zien.

Daarnaast is er voorzien in een minimaal niveau aan sportvoorzieningen. Er is een sportveld geschikt voor buitenbalsporten wat zich echter niet in optimale staat bevindt. Indoor-faciliteiten ontbreken volledig op het eiland. Gefinancierd met projectsubsidie van Reda Sosial wordt momenteel wel een zwembad gebouwd. Door de scholen op St. Eustatius, die geen eigen gymzaal hebben, wordt het ontbreken van met name de indoorfaciliteiten als een groot gemis ervaren. Binnen de financieringsmogelijkheden voor de in- en uitvoering van het funderend onderwijs is inmiddels wel de aanleg van een schoolgymzaal aangevraagd. Dit is echter een langdurige procedure waardoor de scholen voor de korte termijn naar een alternatieve oplossing willen zoeken.

St. Eustatius heeft al jaren de wens een multi-functionele sportvoorziening op te zetten; de eilandelijke overheid heeft echter geen ruimte voor de financiering hiervan en externe financiers zijn tot nu toe niet bereid gevonden deze wens te realiseren.

De wel aanwezige outdoor sportvoorziening wordt door de overheid in beheer gegeven aan een sportstichting (Statia Sport's Institution), maar er wordt geen exploitatie- of beheersubsidie voor ter beschikking gesteld. Voor onderhoud accommodaties, subsidies kleinschalige sportactiviteiten en personeelslasten wordt door de eilandelijke overheid op jaarbasis een bedrag van bijna Naf. 200.000,- uitgetrokken. Voor de renovatie, groot onderhoud en aanschaf van materiaal zijn de sportfaciliteiten dus volledig afhankelijk van externe financiering.

Er is nauwelijks voorzien in ambulante hulpverlening. De enige lokaal beschikbare vorm van ambulante hulpverlening is een schoolpsycholoog die als counselor full-time voor alle scholen op St. Eustatius beschikbaar is. Voor andere vormen van ambulante

hulpverlening moeten de inwoners van St. Eustatius uitwijken naar andere eilanden. De maatschappelijk werkersfunctie was in het verleden provisorisch ingevuld, echter het is niet mogelijk gebleken een functie als afdelingshoofd met de maatschappelijk werkersfunctie te combineren.

Wel heeft de overheid inmiddels voor de uitvoering van de het AMK op St. Eustatius een jaarlijks bedrag van Naf. 15.000,- op de begroting gereserveerd.

Verder is er een duidelijke behoefte gebleken aan met name opvoedingsondersteuning, specifiek voor ouders met kinderen in de middelbare schoolleeftijd. Waar voorheen alle jongeren St. Eustatius voor vervolgonderwijs moesten verlaten is daar met de vestiging van eigen school voor voortgezet onderwijs enkele jaren geleden een grote verandering in gekomen. Hierdoor is school drop-outs een voor St. Eustatius relatief nieuw verschijnsel.

De Stichting Zagen en Schaven is opgericht om voor deze doelgroep in 2^e kans onderwijs te voorzien, echter door o.a. gebrek aan financiële mogelijkheden is de stichting nog niet tot de implementatiefase gekomen. De intentie is met ingang van schooljaar 2004/2005 op kleine schaal te beginnen, op voorwaarde dat financiering rond komt. Door de eilandelijk overheid wordt vanaf 2004 eveneens op de aanwezigheid van de doelgroep jongeren geanticipeerd met een vakantiebanenproject scholieren. Daarvoor heeft zij jaarlijks een bedrag van Naf. 35.000,- voor beschikbaar gesteld.

Voor wat betreft de residentiële hulpverlening heeft de Save Our Children Foundation plannen op termijn op Statia met een kleinschalig aanbod, in de vorm van een groothuisgezin, te starten. De bekostiging van deze voorziening zal gedeeltelijk door het land, gedeeltelijk door eiland en gedeeltelijk uit projectsubsidies geschieden.

Saba

Net als op St. Eustatius speelt op Saba de kleinschaligheid een grote rol. Dat maakt het moeilijk een uitgebreid faciliteiten- en activiteiten aanbod te realiseren. Toch gebeurt dat op Saba op een relatief hoog niveau. Saba kent actieve jeugdverenigingen die een grote groep kinderen en jongeren bereiken. Binnen het kader van het Urgentieprogramma Jeugd en Jongeren is er bovendien een goed functionerende voorziening voor naschoolse opvang voor kinderen van 6 – 12 jaar en 13 – 18 jaar, Child Focus, opgestart. Door efficiënt met de gelden om te gaan heeft deze organisatie de mogelijkheid gecreëerd de looptijd van het project met ruim ½ jaar te verlengen tot en met eind 2004. Door Child Focus is bij het eilandgebied financiering aangevraagd om de continuïteit van de naschoolse opvangactiviteiten vanaf januari 2005 te kunnen garanderen. De overheid, die wel zorg draagt voor het transport van de kinderen van/naar de opvangvoorziening, heeft vanuit financiële overwegingen nog geen positief antwoord op dit verzoek gegeven, waardoor de voortgang van het project in gevaar dreigt te komen.

Wel is inmiddels duidelijk geworden dat het AMFO bereid is de organisatie bij te staan in de aanschaf van materiaal.

Waar de eilandelijke overheid momenteel wel jaarlijks geld voor uit trekt op sociaal-cultureel vlak is onderhoud / electriciteit en personeelslasten van de Openbare Bibliotheek en het Youth Center. Voor de aanschaf van materiaal en specifieke activiteiten zijn beide instellingen afhankelijk van projectsubsidies en eigen bijdragen.

Omdat Saba zo klein is wordt er veel waarde gehecht aan uitwisselingsmogelijkheden op sociaal-cultureel en sportgebied. Deze, door reis- en verblijfkosten, behoorlijk kostbare activiteiten zijn door de Sabaanse NGO's expliciet in het door AMFO te financieren NGO-programma voorgedragen.

Op het gebied van sportfaciliteiten zijn enkele nieuwe ontwikkelingen te constateren. Recentelijk is besloten de outdoor sportvoorziening in the Bottom, die door een ongelijke ondergrond niet meer geschikt is voor sportactiviteiten, niet meer als zodanig te renoveren. De afgelopen jaren werd geprobeerd op projectmatige basis via particuliere fondsen (o.a. JENA) financiering te vinden voor de aanleg van een nieuwe vloer. Gebleken is echter dat dit niet alleen een zeer kostbare aangelegenheid is, maar dat daarnaast een nieuwe vloer zou betekenen dat de faciliteit niet meer voor bepaalde culturele activiteiten gebruikt kan worden. Besloten is daarom de faciliteit in zijn huidige staat te blijven gebruiken voor culturele- en festival activiteiten en te zoeken naar een andere oplossing voor een sportvoorziening. Onlangs is deze oplossing inderdaad gevonden. Door een nieuw opgerichte stichting (de Menno Ward Foundation) is met eigen gelden een terrein aangekocht waarop een multi-purpose sportfaciliteit gerealiseerd zal worden. De financiering van de bouw van de faciliteit zal naar alle waarschijnlijkheid door AMFO geschieden. Na afronding van de bouw zal het beheer van de sportvoorziening overgedragen worden aan de Sabaanse sportverenigingen, waarvan de Saba Sport's Institution de belangrijkste is.

De personeelslasten voor een sportleider en het onderhoud van de sportfaciliteit zullen door de eilandelijke overheid gedragen worden. Verder heeft Saba geen algemeen toegankelijke zwembad. O.a. binnen de naschoolse opvang wil men graag de kinderen zwembaden aanbieden, waarvoor incidenteel gebruik gemaakt kan worden van een hotelzwembad. De eilandelijke overheid is bekend met dit probleem en wil in de nabije toekomst een zoutwaterbassin realiseren in Colebay als oplossing voor deze lacune.

Residentiële hulpverlening is niet aanwezig op Saba, ambulante hulpverlening gebeurt op projectbasis, bijvoorbeeld in de vorm van een project opvoedingsondersteuning.

Conclusies en aanbevelingen

Ter afronding van de in dit rapport uitgevoerde analyse naar (de financiering van) het voorzieningen- en activiteiten aanbod voor de doelgroep kinderen en jongeren dat de Antillen rijk is, wordt in deze laatste paragraaf een aantal conclusies en aanbevelingen geformuleerd. Om te beginnen wordt ingegaan op de financiële kant, daarnaast wordt puntsgewijs kort samengevat wat per eiland de belangrijkste inhoudelijke prioriteiten zijn.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat er nu een behoorlijk budget beschikbaar is gekomen voor activiteiten gericht op jeugd en jongeren, met name voor projectmatige activiteiten. Aan de ene kant biedt dit een veelheid aan mogelijkheden, aan de andere kant dienen ook enkele kanttekeningen geplaatst te worden.

Organisaties krijgen ruimschoots de mogelijkheid projectmatige activiteiten te ontplooiën en deze gefinancierd te krijgen. Duurzaamheid en continuïteit is echter vaak een groot probleem. Behalve dat er op overheidsniveau onvoldoende uitgegaan wordt van een concrete en specifiek beleidsmatige aanpak, wordt niet altijd een duidelijke link tussen het reguliere door de overheid gefinancierde aanbod en het projectmatige aanbod gelegd. Het gevolg is vaak dat een activiteit na de projectperiode, hoe succesvol ook, door gebrek aan financiële mogelijkheden bij de overheid niet voortgezet kan worden. Ook fondsen bieden deze mogelijkheid niet, het financieren van reguliere exploitatiekosten valt buiten hun mogelijkheden.

Opvallend is bovendien dat verhoudingsgewijs het momenteel beschikbare bedrag aan projectgelden zeer groot is ten opzichte van de structurele financieringsmogelijkheden. Deze verhouding heeft per definitie gevolgen voor de continueringsmogelijkheden. Immers er is nooit voldoende overheidsgeld om een groot gedeelte van de projectmatig opgezette activiteiten te continueren.

Door vooral op overheidsniveau voor een sterkere beleidsmatige aanpak te kiezen en daaraan gekoppeld ruimte op de eilandsbegrotingen te reserveren voor het continueren van in ieder geval enkele succesvolle projecten, kan hier wellicht verandering in gebracht worden. Daarnaast is het absoluut mogelijk winst te behalen door te kiezen voor een duidelijke (financiële) taakverdeling tussen de verschillende financierders en vervolgens het realiseren van meer samenwerking en afstemming. Ook met het daar waar mogelijk zelf bedruipend maken van activiteiten door het bewuster invoeren van een eigen bijdrage door gebruikers kan een oplossing voor dit probleem betekenen.

Enkele concrete voorbeelden:

- Op alle eilanden geldt dat de meeste organisaties die een zorgcontract hebben met de overheid, binnen de overheidssubsidie enkel hun basistaken kunnen verrichten en weinig tot geen financiële ruimte hebben voor het organiseren van vernieuwende activiteiten, deskundigheidsbevordering, etc..
Aangezien educatie, vorming en deskundigheidsbevordering wel een zeer belangrijk onderdeel is binnen het aanbod van (jeugd)organisaties, is het aan te bevelen dat deze lacune op structurele manier wordt opgevuld door AMFO en/of particuliere fondsen.
- Binnen het SNAYDP wordt in principe uitgegaan van een eigen inbreng door de begunstigde organisaties, volgens een voorgestelde 25% / 75% verdeling. In de praktijk kunnen veel organisaties in het veld waarschijnlijk niet aan deze voorwaarde voldoen. Om te voorkomen dat daardoor de uitvoeringsmogelijkheden van het programma in gevaar komen zou hierop geanticipeerd kunnen worden door, daar waar nodig, additionele financiering vanuit AMFO en/of particuliere fondsen te organiseren.
- Ondanks ruim voldoende draagvlak binnen het Bonairiaanse jeugdveld en de toezegging van de Bonairiaanse overheid om het project na de pilotperiode te zullen continueren, is het tot op heden niet gelukt het Advies en Informatiepunt Jeugdzorg van de grond te krijgen. De komst van AFMO gelden kan hier wellicht een doorbraak bij betekenen. Mede naar aanleiding van de komst van deze financieringsstroom zijn stappen ondernomen om een nieuwe stichting in het leven te roepen die zich met de uitvoering van dit projectplan gaat bezighouden.
- Pilotprojecten zijn een mooie manier om nieuwe initiatieven uit te proberen. Het continueren van projecten die op pilotbasis worden opgezet, zoals bijvoorbeeld het Steunpunt Vrijwilligerswerk op Curaçao en de Advies- en Meldpunten Kindermishandeling i.o. op alle eilanden, dient in een vroeg stadium met de (eilandelijke) overheden besproken te worden zodat hiervoor middelen op de begroting gereserveerd kunnen worden. Wederom geldt hier wel als randvoorwaarde dat de overheid kiest voor een meer beleidsmatige aanpak en bereid is aan het beleid budgetten te koppelen.
- Binnen het SNAYDP wordt de komende 4 jaar exclusief prioriteit verleend aan arbeidsmarkttoeleiding en kleinschalige economische ontwikkeling. De hoogte van het beschikbare subsidiebedrag biedt andere fondsen de mogelijkheid gedurende de looptijd van het SNAYDP voor andere prioriteiten te kiezen en enkel aanvullend iets op het gebied van arbeidsmarkttoeleiding te betekenen.

Een ander aspect dat aandacht verdient is de aanvraagprocedure voor subsidies. Ook daarin kan mogelijk meer samenwerking en afstemming

gerealiseerd worden. Vanuit het perspectief van de jeugdorganisaties in het veld, die vaak grotendeels afhankelijk zijn van vrijwilligers, is het niet gemakkelijk alle verschillende aanvraagformulieren en -procedures te doorgronden. Inspelend op dit probleem worden door zowel NGO / AMFO als de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg diverse trainingen aangeboden. Verder heeft de ervaring met het AMFO aanvraagformulier op alle eilanden inmiddels tot de ontwikkeling van vereenvoudigde versie voor micro-projecten (tot Naf. 5.000,--) geleid.

Voor wat betreft de inhoudelijke kant valt op dat er relatief weinig sprake is van overlap tussen het door verschillende fondsen gefinancierde aanbod. Wel zijn er enkele concrete conclusies te trekken:

- De huidige financieringssystematiek van de residentiële opvangvoorzieningen sluit niet goed aan op de kleinschaligheid waardoor de Antilliaanse eilanden gekenmerkt worden. Met de huidige systematiek is het, zeker voor de kleinere eilanden, onmogelijk op verantwoorde wijze een instelling te exploiteren.
- Het ontbreken van gezamenlijk vastgestelde en geaccepteerde indicatoren maakt het moeilijk concrete resultaten te meten. Het feit dat binnen het SNAYDP ruimte is gecreëerd voor het ontwikkelen van een monitoringsysteem kan hierbij wellicht een belangrijke stimulans en een positieve doorbraak betekenen.
- Voor wat betreft naschoolse opvang bestaat op Curaçao een grote behoefte aan de ontwikkeling van naschoolse activiteiten en/of voorzieningen voor de groep 12 – 18 jarigen. Op St. Maarten bestaat de wens het huidige aanbod naschoolse opvang uit te breiden. Op St. Eustatius en Saba heeft het zoeken van continueringsmogelijkheden van de bestaande, projectmatig opgezette en goedlopende, naschoolse opvangvoorzieningen prioriteit en dient hiervoor op de korte / middellange termijn een oplossing gevonden te worden om te voorkomen dat dit aanbod verloren gaat.
- Het buurthuiswerk verdient extra aandacht op Curaçao en Bonaire, met name gericht op het realiseren van een concreet activiteitenaanbod. De structurele inzet van sociaal-cultureel- en/of buurtwerkers is daarbij onontbeerlijk. Om St. Eustatius zou de functionaliteit van het huidige buurtcentrum nader onder de loep genomen dienen te worden.
- Op alle eilanden is extra aandacht nodig voor het daadwerkelijk operationaliseren van de Advies- en Meldpunten Kindermishandeling (AMK's). Het AMFO heeft inmiddels de intentie uitgesproken hiervoor op alle eilanden gelden te reserveren.
- Het aanbod ambulante jeugdhulpverlening is beperkt op de Antillen, extra initiatieven zijn te verwelkomen.

- De realisatie van het Informatie- en Adviespunt Jeugdzorg verdient op Bonaire de hoogste prioriteit.
- Voor wat betreft het aanbod opvoedingsondersteuning is op Curaçao meer samenwerking en afstemming gewenst. Op St. Eustatius is weinig tot geen opvoedingsondersteuning voorhanden en bestaat een duidelijke behoefte aan het projectmatig uitvoering van dergelijke activiteiten. Bonaire mist een aanvullend aanbod voor de doelgroep (ouders van) jongeren van 12 – 18 jaar.
- Omdat op St. Maarten de voorschoolse educatie niet gefinancierd wordt is extra inzet vanuit particuliere fondsen gewenst, met name gericht op kwaliteitsverbetering.
- Op St. Eustatius is upgrading en realisering van (indoor) sportfaciliteiten prioriteit nummer één. Met de komst van een multi-purpose sportfaciliteit op Saba en het creëren van een zwemfaciliteit is op Saba in principe volledig aan behoeftes op het gebied van sport voorzien. Ook op Curaçao is het voorzieningenaanbod op sportgebied redelijk optimaal te noemen.

Bijlage 1

overzicht geraadpleegde rapporten

Overzicht geraadpleegde rapporten

- Urgentieprogramma Jeugd en Jongeren, Taskforce Antilliaanse Jongeren, 2000
- Concept Beleidskader Landsverordening op de Jeugdzorg, Directie Jeugd en Jongeren, 2003
- Startnotitie Handhavend Toezicht Jeugd en Jongeren, Directie Jeugd en Jongeren, maart 2003
- Kreando un futuro pa nos tur, Jeugdbeleidsplan Eilandgebied Curaçao 1999 – 2003
- Integraal Jeugdbeleidsplan Bonaire 1999 – 2003, Stuurgroep Jeugdbeleid Bonaire, februari 1999
- St. Maarten Youth Policy Plan 2000 – 2005, draft version
- St. Maarten, The Child & Youth Policy Framework
- Jeugdbeleidsplan St. Eustatius 1999 – 2001, Taskforce Antilliaanse Jongeren, Curaçao
- Saba Youth Policy Plan 1998
- Netherlands Antilles Youth Development Programme, Brussel, 2000
- Support to the Netherlands Antilles Youth Development Programme, GOPA Consultants, July 2003
- Indicatieve Programma's en Jaarprogramma's NGO financiering 2002-2006, AMFO, september 2002
- NGO-programma Curaçao, Plataforma NGO Kòrsou, september 2002
- NGO-programma Bonaire
- Multi-Annual Integral Social Development Policy Plan of Saint Martin, 2002 and beyond
- NGO-program St. Eustatius, IMD, augustus 2002
- NGO-program Saba, IMD, augustus 2002
- Jaarverslag Jeugdfonds Nederlandse Antillen 2002
- Jaarverslag 2002 Stichting SkaN Fonds
- Jaarverslag 2002 Oranjefonds
- Jaarverslag 2002 Prins Bernhard Cultuurfonds
- Jaarverslag 2002 Federatie Antilliaanse Jeugdzorg
- Vorming + Perspectief, Federatie Antilliaanse Jeugdzorg, mei 2001

Bijlage 2

overzicht financierders inclusief aanvraagprocedures

Overzicht financierders inclusief aanvraagprocedures

- **Landelijke overheid**

<i>contactadres</i>	Directie Jeugd- en Jongerenontwikkeling Sta. Rosa 222 Curaçao tel.: 7678044 e-mail: info@jeugd.an
<i>aanvraagprocedure</i>	in overleg met Directie Jeugd en Jongerenontwikkeling

- **Eilandelijke overheden**

<i>contactadres Curaçao</i>	Dienst Cultuur en Educatie Kaya Wilson "Papa" Godett 160 Curaçao tel.: 4615133 e-mail: dceegc@gov.an
<i>contactadres Bonaire</i>	Servisio pa Asuntonan Sosial / Welzijn en Burgerzaken Kaya Italia 18 Bonaire tel.: 7175330 (ext. 526 / 527) e-mail: saso@bonairelive.com
<i>contactadres St. Maarten</i>	Socio & Cultural Department Clem Labega Square St. Maarten tel.: 5422233 / 5422535
<i>contactadres St. Eustatius</i>	Afdeling Welzijn Princess St. Eustatius tel.: 3182196 e-mail: islandsec@statiagovernment.com
<i>contactadres Saba</i>	Bestuurscollege Saba The Bottom tel.: 4163311 / 4163363
<i>aanvraagprocedure</i>	in overleg met betreffende eilandelijke overheidsdiensten

- **SNAYDP**

<i>contactadres</i>	Programme Management Unit (PMU) SNAYDP Plaza Hoyer 9 Curaçao tel.: 4618607 e-mail: desiree.ogenia@gov.an
<i>aanvraagprocedure</i>	in overleg met PMU / SNAYDP

- **AMFO**

<i>contactadres Benedenwindse Eilanden</i>	AMFO kantoor Bonaire Kaya Gobernador Debrot 31 Bonaire tel.: 7177776 (ext. 12) e-mail: Info-bon@samfo.org
<i>contactadres Bovenwindse Eilanden</i>	AMFO kantoor St. Maarten Walter Nisbeth Road 93 St. Maarten tel.: 5420160 e-mail: Info-sxm@samfo.org
<i>aanvraagprocedure</i>	standaard aanvraagformulier, op te vragen bij AMFO, bij de NGO-kantoren op alle eilanden, of te downloaden via www.samfo.org

- **NGO-kantoren**

<i>contactadres Curaçao</i>	Plataforma NGO Korsou Kaya Charles Maduro 12 Curaçao tel.: 7364644 e-mail: ngocuracao@curlink.com
<i>contactadres Bonaire</i>	NGO platform Bonaire Kaya korona 5c Bonaire tel.: 7172366 e-mail: ngoplatform@telbo.an
<i>contactadres St. Maarten</i>	Saint Martin United NGO's Federation (Sunfed) P.O. Box 647 Philipsburg St. Maarten tel.: 5479374 / 5571400 e-mail: dqccenter@sintmaarten.net
<i>contactadres St. Eustatius</i>	St. Eustatius NGO's (SENGO) Government's Guesthouse Fort Oranjestraat St. Eustatius tel.: 3182604 e-mail: sengo@hotmail.com
<i>contactadres Saba</i>	NGO platform Saba P.O. Box 46 Saba tel.: 4163700 e-mail: ngosaba@unspoiledqueen.com
<i>aanvraagprocedure</i>	standaard aanvraagformulier, op te vragen bij alle NGO-kantoren, bij AMFO, of te downloaden via www.samfo.org

- **SKaN Fonds**

<i>contactadres</i>	Fundashon Era Nobo adviescollege samenwerkende fondsen Gaitoweg 1 Curaçao tel.: 7379263 of SKaN Fonds Postbus 156 1200 AD Hilversum tel.: 035-6249651 e-mail: skn@skan.nl
<i>aanvraagprocedure</i>	schriftelijk door middel van het indienen van een projectplan bij SkaN of Fundashon Era Nobo

- **Oranjefonds**

<i>contactadres</i>	Fundashon Era Nobo adviescollege samenwerkende fondsen Gaitoweg 1 tel.: 7379263 Curaçao of Oranjefonds Postbus 90 3980 CB Bunnik Nederland tel.: 030-6564524 e-mail: info@oranjefonds.nl
<i>aanvraagprocedure</i>	standaard aanvraagformulier, op te vragen via Fund. Era Nobo, of te downloaden via www.oranjefonds.nl

- **Prins Bernhard Cultuurfonds**

<i>contactadres</i>	Prins Bernhard Cultuurfonds Nederlandse Antillen + Aruba Kaya Fraternal di Skèrpènè 1 Curaçao tel.: 7671584 e-mail: pbfnaa@curinfo.an
<i>aanvraagprocedure</i>	standaard aanvraagformulier, op te vragen bij het Prins Bernhard Cultuurfonds op Curaçao en bij de gezaghebbers van de andere eilanden

- **Jeugdfonds Nederlandse Antillen**

<i>contactadres</i>	Jeugdfonds Nederlandse Antillen (JENA) Sta. Rosa 220 Curaçao tel.: 7676530 e-mail: jena@interneeds.net
<i>aanvraagprocedure</i>	standaard aanvraagformulier, op te vragen bij JENA of te downloaden via www.jeugdfonds-na.com

Bijlage 3

overzicht inhoud en financiering jeugdaanpak per eiland

Bijlage 4

overzicht geraadpleegde organisaties en contactpersonen

Overzicht geraadpleegde organisaties en contactpersonen

organisatie	contactpersonen
Landsverheid Directie Jeugd en Jongerenontwikkeling	Yadira Bakhuis
Eilandgebied Curaçao Dienst Cultuur en Educatie	Boeis Augusta Susan Larmonie
Eilandgebied Bonaire Dienst Sociale Zaken	Marijke v.d. Brink Ruthline Bernabela Orlando Meijer
Eilandgebied St. Maarten Youth Department	Shermina Powell
Eilandgebied St. Eustatius	Cecilia Gittens Melitza Maduro Myrna Richardson Aisheline Maduro
Eilandgebied Saba	Will Johnson Lisa Hassell
AMFO	Werner Wiels
NGO-platform Curaçao	Ronald Doran Emigda Jansen
NGO-platform Bonaire	Edsel Winklaar Pancho Cicilia Alan Gross
NGO-platform St. Maarten	Conny Francis
NGO-platform St. Eustatius	Bernadine Woodley
NGO-platform Saba	Tom van 't Hof
DEPOS / SNAYDP	Desirée Ogenia Jane Foster Diana Flemming
FAJ kring Bonaire	Rolando Pourier Glenda Bernabela Carlino Molina Janneke van Gerwen
FAJ kring St. Maarten	René Violenius Carmen Hodge Angie Agol-Pantophlet
FAJ kring St. Eustatius	Floyd Woodley Derrick Simmons Zita Suarez Camilla Look
FAJ kring Saba	Anastasia Simmons Yacinth Withfield Yvonne Smith

organisatie	contactpersonen
SkaN Fonds + Oranje Fonds	Luis Santine
Prins Bernhard Cultuurfonds	Winthrop Curiel
Jeugdfonds Nederlandse Antillen	Adriaan v.d. Hoeven